

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการการแปรรูปกาแฟของเกษตรกร
บ้านแม่หลอด ตำบลสบเปิง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นายเอกภพ สุทธิจิระพันธ์

ปริญญา วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) ส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ กฤษิน ศรีมงคล	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ คุณหญิง ฌ ลำปาง	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ วราภา คุณาพร	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการการแปรรูปกาแฟของเกษตรกร บ้านแม่หลอด ตำบลสบเปิง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาลักษณะ ส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม และปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการการแปรรูปกาแฟของเกษตรกร รวมทั้ง ศึกษา ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการปลูกและการแปรรูปกาแฟของเกษตรกร

ในการวิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จากเกษตรกรทั้งหมด ที่ทำการปลูกกาแฟ อราบิก้าจำนวน 106 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติพรรณนาได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุ

ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 49 ปี จบการศึกษาระดับ ประถมศึกษา มีสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4 คน แรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 3 คน บริโภคกาแฟ จำนวน 2 แก้ว/วัน มีรายได้รวมเฉลี่ย 31283.02 บาท เป็นรายได้จากการปลูกกาแฟเฉลี่ย 5,622.64 บาท มีประสบการณ์การปลูกกาแฟเฉลี่ย 14.54 ปี เกษตรกรส่วนใหญ่เพาะพันธุ์เมล็ดด้วยตัวเอง มีพื้นที่ปลูกกาแฟเฉลี่ย 6.45 ไร่ มีจำนวนต้นกาแฟเฉลี่ย 401.04 พืชที่ปลูกแซมในแปลงกาแฟ ส่วนใหญ่ได้แก่ ลิ้นจี่ ถั่วฝักยาว มะละกอ

ในด้านความต้องการการแปรรูปกาแฟ พบว่า เกษตรกรมีความต้องการในการแปรรูปกาแฟในรูปกะลา ในระดับปานกลาง ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่ขายผลผลิตกาแฟในรูปของผลสดหรือเชอรี่ คิดเป็นร้อยละ 84.91 ขายได้ราคา 10 บาท ต่อกิโลกรัม และขายในรูปกะลาคิดเป็นร้อยละ 15.09 ขายได้ราคา 80 บาทต่อกิโลกรัม

การวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการการแปรรูปกาแฟของเกษตรกรบ้านแม่หลอดพบว่า มี 4 ปัจจัย ที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการการแปรรูปกาแฟของเกษตรกรบ้านแม่หลอด คือ 1) จำนวนสมาชิกในครัวเรือน 2) รายได้ 3) พื้นที่ทั้งหมดที่ทำเกษตร 4) ความรู้ความเข้าใจในการแปรรูป

ปัญหาของเกษตรกรประกอบด้วย ขาดความรู้ความเข้าใจในการแปรรูปกาแฟ ขาดแคลนทุน ขาดแคลนเครื่องมือ อุปกรณ์ในการแปรรูป ขาดการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่โครงการหลวง เช่น การอบรม การรวมกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์ยังขาดการพัฒนาให้ได้มาตรฐาน พ่อค้าคนกลางกดราคา และ ปัญหาเรื่องคุณภาพของผลผลิต ข้อเสนอแนะของเกษตรกร คือ ควรจัดให้มีการอบรมถ่ายทอดความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปลูกและการแปรรูปกาแฟให้แก่เกษตรกร มีการจัดตั้งสหกรณ์ หรือกลุ่มเกษตรกรผู้ทำการแปรรูปกาแฟขึ้น เจ้าหน้าที่ควรจัดหาพันธุ์กาแฟอาราบิก้าที่ดีให้แก่เกษตรกร เช่น ปรับปรุงพันธุ์และใช้ต้นพันธุ์ที่มีความแข็งแรง เจริญเติบโตเร็ว ทนทานต่อโรคแมลงได้ดี และให้ผลผลิตสูงทดแทนต้นพันธุ์เก่า และ ควรมีการประกันราคากาแฟ ทั้งในรูปผลสด และ แปรรูป

Independent Study Title Factors Affecting Coffee Processing Requirement of Farmers,
Ban Mae Lod, Sop-Poeng Sub-district, Mae Taeng District,
Chiang Mai Province

Author Mr. Eakapope Sutijirapun

Degree Master of Science (Agriculture) Agricultural Extension

Independent Study Advisory Committee

Assoc. Prof. Katin Srimongkol Chairperson

Assoc. Prof. Dusadee Nalampang Member

Assoc. Prof. Warapa Kunaporn Member

Abstract

Research to study factors affecting coffee processing requirement of farmer, Ban Mae Lod, Sop-Poeng Sub-district, Mae Taeng District, Chiang Mai Province had its objectives to clarify personal background, socio-economic, the factors affecting coffee processing requirement of farmers as well as problems, obstacle and farmers' recommendation.

The research was performed by gathering data from 106 farmers who planted Arabica coffee. The tool used for data collecting was questionnaires. The data analysis was done by percentage, mean, standard deviations and Multiple Regression Analysis.

In this research, it was found that the majority of farmers were male with an average age 49 years and primary education level. Average number of family members were 4 persons. Average family labors were 3 persons. They drank coffee was 2 glasses per day. Average farm income was 31283.02 baht and average coffee cropping income was 5,622.64 baht. Average coffee cropping experiences were 14.54 years. Most of the them prepared seedling by themselves. Average coffee areas were 6.45 rai. Average coffee plant was 401.04. The main intercrops were litchi, banana and papaya.

The result showed that they had moderate coffee processing requirement. Most of them sold their coffee in term of fresh fruit or cheery 84.91% at the price of 10 baht/kg and parchent coffee (kala) about 15.09%, 80 baht/kg.

Analysis of factors affecting coffee processing requirement, it was found that number of member of household, income, total growing area and knowledge and understanding in processing were related to coffee processing requirement.

The main problems of farmers were poor understanding or knowledge and technical know-how on coffee processing technique, lack of modern equipments and fund or supporting by the officer of Royal project for sharing the knowledge such as training program or educating about the product processing, low yield of quality coffee and marketing by middle men.

The farmers suggested that the government should organized the coffee growers and sharing the knowledge about coffee processing technique as well as to find out the best Arabica coffee variety with high yield, disease and insect resistance and quality coffee seed to distribute to farmers. Price should also be guaranteed for both fresh and processing product.